

foretog sig, saa at de ikke ogsaa der kunde skyde sig ind under, at det er Biskopperne, der skulle afgøre det. Jeg kan i det hele taget ikke rigtig forstaa, at Folkekirkens Præster tie stille til det Cirkulære. Det, som først siges i Cirkulæret, at Biskopperne skulle afgøre, hvilke Frimenigheder der kan, om jeg maa udtrykke det saaledes, faa Anerkendelse — det Udtryk vil vist ikke blive misforstaaet — det kan jeg forstaa, men at der saa bagefter kan siges til Præsterne: Nu skulle I hver for sig komme og spørge, om I maa betjene disse Frimenigheder, forstaar jeg ikke. Det synes at betyde, at nogle Præster nok kunne taale at komme i Frimenighederne og forrette Begravelse, Altergang, eller hvad det nu drejer sig om, medens der er andre, som Biskoppen finder helst maa holde sig derfra. Jeg vilde gerne have, at, naar Biskoppen har sagt: De og de Frimenigheder anse vi for at staa paa samme Grundlag som Folkekirken, saa blev det Folkekirkens Præsters egen Sag at afgøre, om de vilde yde disse Frimenigheder en Tjeneste, være sig ved Begravelse eller hvad det nu er. Saa er det givet, at de have Ansvar. Nu kunne de skyde sig ind under Biskoppens Tillidelse, som der maaske ikke er Tid til at indhente, eller som maaske ikke opnaas. Det er saa rart for Præsterne, naar de kunne sige: Biskoppen siger nej. Lad det saa vidt muligt blive saaledes, at det er de enkelte Personer, der ere ansvarlige for, hvad de foretage sig, og at de saa lidt som muligt kunne lægge Ansvar. over paa andre Enkeltmænd og navnlig saa lidt som muligt paa Institutioner. — Dette var, som sagt, mere en Sidebemærkning, som ikke berører selve Lovforslaget.

Lovforslaget har jo lidt den Skæbne at blive stærkt kritiseret, endogsaa inden det kom frem. Jeg har haft det Indtryk, at den Kritik, som har været ytret ogsaa her i Salen, og inden Lovforslaget kom frem, til syvende og sidst bunder i en Frygt for, at det, som vedkommende selv anser for at være det bedste i Folket, det bedste inden for Folkekirken, i dets Kamp — om jeg maa bruge det Udtryk — med det interesseløse, det, som fra nogle Sider kaldes det døde og vantrø, ikke skulde kunne sejre. I den Resolution — eller Henvendelse, er det vel egentlig — som vi have faaet omdelt, hedder det endogsaa, at der, hvis disse Lovforslag blive vedtagne, vil fremkomme den Meningsløshed, at de aandelige ligegyldige ville blive de raadende der, hvor det gælder Kristenlivets dybeste Inter-

esser. Noget saa meningsløst har jeg endnu aldrig set paa Tryk; kan jeg gerne sige, som det, at det skulde være de ligegyldige og interesseløse, der skulde kunne gaa hen og tage Styret, være sig inden for Kirken eller paa noget som helst andet Omraade. Have vi nogen Sinde set, at det i de Forhold, vi ellers have med at gøre, har været de ligegyldige og interesseløse, der have kunnet tage Styret paa de Omraader, hvor det har drejet sig om at styre? Er det ikke saaledes, at det altid er dem, der have Interesse for Sagen, og ikke de ligegyldige, der komme til Styret? Naar der har været saa store Betænkeligheder ved at lade Sognemenighederne faa nogen Ret til at styre med i Menighedens Sager, naar der har været sagt, som der staar her, at det vil føre til, at det bliver de ligegyldige, som komme til at raade, synes jeg, at det tyder paa en meget lille Tro til den Sag, som Vedkommende selv arbejder for. Jeg har den gode Tro til Kristendommen og Kristenlivet, at det skal nok vise sig, at det er den Magt, som raader rundt omkring i Sognemenighederne, og at det nok skal gøre sig gældende i den Grad, at det ikke bliver de interesseløse og ligegyldige, der komme til at staa for Styret. Ere vi enige om det, synes jeg, at vi ikke skulle være bange for at give, om jeg saa maa sige, en udstrakt Frihed, ogsaa hvad Valgretten angaar. Jeg vilde gerne have, at det Ansv. som der her i Lovforslaget er Tale om at flytte fra Institutioner over paa Personer, maa komme til at ligge paa saa mange Personer som muligt. Jeg vil nødvendig, at nogen skulde sige som saa: Vi vare ikke paa Valglisten, vi kunde ikke stemme den Gang, der skulde vælges Menighedsraad, og saa have vi heller intet Ansv. for, hvad der sker, det er ikke vor Skyld, at den Præst er kommen, vi have ikke været med dertil. Jeg vil gerne lægge Ansvar. paa alle dem, som selv regne sig med til Folkekirken, og jeg havde ikke noget imod, om vi uden videre tog og lavede Valglisten omkring i Sognemenighederne, ligesom vi lave dem til andre Valg inden for Kommunen, saa er vedkommende paa Valglisten og kunne ikke skyde sig ind under, at de ingen Ret havde til at tage Del i Valget, saa kunne de ikke med nogen som helst Ret lægge Ansvar. fra sig. Jeg vilde gerne have det saaledes, at alle, som bo i Sognet, saa meget som muligt maatte komme til at føle, at de have deres Del af Ansvar. for, hvorledes Sognets Sager styres — jeg taler stadig kun om Folkekirkens Medlemmer.